

Akciju sabiedrība "Latvijas Valsts meži"
strukturvienības LVM Nekustamie īpašumi
direktoram Valdim Kalnam

Latvijas Republikas Zemkopības ministrijai
Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981
no

SIA "Envirsus"
Reģistrācijas Nr. 50103582961
Progresa iela 3a-4, Rīga, LV1067

Rīgā, 2017. gada 26. jūnijā

Nr. 2017-06-01

uz 4.1-8_00x9_260_17_96

Par vēja elektrostaciju parka īstenošanu

SIA "Envirsus" atzinīgi novērtē LVM apņemšanos virzīt iniciatīvu par Latvijas Valsts meži pārvaldībā esošu zemes gabalu ar kadastra numuriem: 98700010081, 98660230074, 98660230068, 98560030316, 98560030317, 98660230070, 98660220079, 98660220086, 98660220107, 98660220106, 98660220085, 98660230065, 98660270062, 98330050029 (turpmāk – *ieceres zemes gabali*) ilgtermiņa iznomāšanas konceptuālu saskaņošanu Latvijas Republikas Ministru kabinetā.

Valsts meža zeme veido būtisku Latvijas teritorijas daļu, un tās izmantošana nodrošinātu iespēju vēja parkus novietot tālāk no apdzīvotām vietām, kā arī dotu iespēju valstij gūt papildu ieņēmumus no valsts meža zemēm, neierobežojot zemes izmantošanu pēc tās pamatmērķa. No tā iegūtu gan valsts, gan it īpaši pašvaldības, jo palielinātos ekonomiskā aktivitāte teritorijā bez iedzīvotāju iebildumiem pret vēja parku tuvumu dzīvojamām ēkām.

Pēc SIA „Envirsus” ieskatiem, vēja parku attīstīšana valsts meža zemēs varētu notikt, ņemot vērā šādus principus. Pirmkārt, mežsaimnieciskā darbība teritorijā pēc iespējas netiek ierobežota. Otrkārt, vēja parku attīstīšana uz valsts meža zemēm netiek tieši saistīta ar valsts atbalstu, neradot līdz šim plaši apspriesto negatīvo ietekmi uz elektroenerģijas tarifu. Tieši otrādi, vairāk lētas vēja enerģijas nozīmēs zemāku tarifu nākotnē. Treškārt, tiek ievērotas dabas aizsardzības prasības. Ceturtkārt, maksa par valsts meža zemes lietošanu tiek noteikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Piektkārt, attīstītājam ir pienākums projektu īstenot noteiktā termiņā. Sestkārt, valsts vai valsts kapitālsabiedrība neuzņemas risku par attīstītāja nespēju īstenot projektu.

Vējā parka izveides galvenais priekšnoteikums ir izpētes veikšana, kas ietver sevī teritorijas sākotnējo apsekošanu un situācijas novērtējumu, izmaiņas teritorijas plānojumā, kā arī ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Savukārt īstenošanas pasākumi (atmežošana ierobežotā teritorijā un būvniecības process) tiek veikti tikai pēc izpētes pabeigšanas un attiecīgo saskaņojumu saņemšanas. Izpētes darbi katram vēja parkam ir unikāli un prasa lielas investīcijas. Tādēļ izpētes darbi uz attīstītāja risku var notikt tikai tad, kad attīstītājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā konceptuāli ir ieguvis tiesības izmantot zemi apbūvei (pieeja publiskai personai piederošam resursam), un pēc tam vairs neseo citas procedūras (konkurss, izsole), kuros varētu uzvarēt kāds konkurents. Izpētes procesā attīstītājs noteiktā teritorijā norādītu tās vietas, kurās, atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem, tiktu izvietotas vēja elektrostacijas, elektrolīnija, pievadceļi utt.

Pieeja, kuras ietvaros izpētes veikšana publiskam resursam notiek ar pilnvarojuma starpniecību bez normatīvajā aktā regulētas procedūras, ir iespējama, tomēr paredz ievērojamu attīstītāja risku. Pēc tam tik un tā jāriko normatīvajā aktā noregulēta konkursa vai izsoles procedūra, kurā var uzvarēt cita persona, kurai publisko tiesību normas tiesiski neļauj uzlikt saistības pārņemt uzsākto izpēti un atļūdzināt izpētes

izdevumus, jo to šī persona nedz varēs izmantot, nedz ir saistīta ar prasībām, kuras neizriet no normatīvā akta.

Pēc mūsu ieskatiem piemērots risinājums būtu, piemēram, ja attīstītājs vēlētos izmantot pietiekami lielu platību, kurā veikt izpēti, neierobežojot šajā platībā mežsaimniecisko darbību, bet vienlaikus maksājot par teritorijas izpēti. Izpētes laikā attīstītājam būtu jāparedz tiesības pakāpeniski samazināt nomājamo platību līdz tiek norādītas konkrētas vietas inženierbūvju būvniecībai un atmežošanai. Tas stimulētu attīstītāju ātrāk veikt izpēti. Vēja elektrostaciju būvniecība notiktu uz apbūves tiesības pamata, un pēc to nodošanas ekspluatācijā vēja elektrostaciju īpašnieks maksātu par apbūves tiesību. Līdz ar to arī sākotnēji maksa par visu teritoriju izpēti laikā tiktu noteikta pēc līdzīgas pieejas.

Mēs apzināmies, ka tiesiskais regulējums Latvijā attiecībā uz apbūves tiesību šobrīd nav pilnīgs, jo visi normatīvie akti apbūves tiesības nodibināšanai uz publiskas personas zemes vēl nav pieņemti. Tomēr jau šobrīd ir skaidrs, ka apbūves tiesība noņem galveno strīdus jautājumu, kāds bijis valsts meža zemes apbūvei līdz šim – tiesības prasīt zemes atsavināšanu. Apbūves tiesība atšķirībā no nomas ar apbūvi šādu sakarību vairs neparedz. Pēc apbūves tiesības izbeigšanās (piemēram, pēc 30 gadiem), būves tiktu nojauktas vai pārietu īpašumā zemes īpašniekam.

Civillikuma nodaļa par apbūves tiesību negarantē tiesības būves īpašniekam pirkt zemi zem būves, it īpaši meža zemi (Meža likuma 4. panta otrā daļa); tā paredz šī daļītā īpašuma izbeigšanu tādējādi, ka būve pāriet zemes īpašniekam, un būves īpašniekam nav tiesību prasīt zemes pirkšanu. Atbilstoši Saeimā otrajā lasījumā atbalstītajam likumprojektam Nr. 770/Lp12 "Grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" apbūves tiesības nodibināšanai nevajadzēs Ministru kabineta piekrišanu (Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 22. pants), jo neiestājas tiesības zemi atsavināt (Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 4. panta ceturtās daļas 3. punkts) un tā arī netiek nodota pastāvīgā lietošanā, bet tikai terminētā lietošanā.

Latvijai ir būtiska atjaunojamo enerģijas resursu īpatsvara veicināšana valsts enerģētikā, kā arī Latvijas konkurētspējas veicināšana gan iekšējā, gan ārējā tirgū. Ne mazāk svarīga ir enerģētiskās neatkarības stiprināšana. Tieši šos mērķus SIA "Envirus" ir izvirzījusi priekšplānā, attīstot ieceri *Par vēja elektrostaciju parka īstenošanu*.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lūdzam rast iespēju nekavējoties virzīt ieceres konceptuālo saskaņošanu Ministru Kabineta lēmuma saņemšanai, kā arī izsoli, izsolot visus ieceres zemes gabalus jau pirms izpētes stadijā ņemot vērā pieteicēja – SIA "Envirus" 2016. gada 29. augusta iesniegumu Nr. 2016-08-01, *Par vēja elektrostaciju parka īstenošanu*.

Tāpat, lūdzam informēt par vēja elektrostaciju parka īstenošanas ieceres izskatīšanas plānoto laiku Ministru Kabinetā un aicinām iesniegt SIA "Envirus" konceptuālā rīkojuma projektu pirms izskatīšanas Ministru Kabinetā.

Ja rodas kādi jautājumi vai ir nepieciešama papildu informācija par plānoto ieceri, lūdzam vērsties pie Kristapa Stepanova vai nu rakstiski, sūtot savus jautājumus uz e-pastu: kristaps.stepanovs@gmail.com, vai tieši, zvanot uz tālruni: 29552125.

Ar cieņu,
SIA „Envirus”
Valdes locekle
Iveta Stepanova

